

Ja w świecie cyfrowym

Projekt dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu „Innowacje Społeczne”

Główny Partner:

saferinternet.pl

Ogólna charakterystyka lekcji

Temat lekcji:

Ja w świecie cyfrowym

Cele zajęć:

- wprowadzenie do specyfiki komunikacji w świecie cyfrowym;
- stworzenie atmosfery sprzyjającej rozmowie na temat działań nastolatków w internecie.

Efekty zajęć:

Uczeń:

- podejmuje refleksję na temat własnego funkcjonowania w świecie cyfrowym.

Formy i metody pracy:

praca indywidualna i zbiorowa, praca w grupach, dyskusja.

Miejsce:

sala umożliwiającą projekcję filmu.

Sprzęt:

komputer/laptop z nagłośnieniem, projektor, ekran.

Materiały edukacyjne/oprogramowanie:

- Materiał nr 1 – film *Ja w świecie cyfrowym*.

Czas trwania:

45 minut.

Przebieg lekcji

WPROWADZENIE / 5 MINUT

Prowadzący informuje uczniów o tym, że celem lekcji jest autorefleksja każdego z nich na temat tego, jak funkcjonuje w świecie cyfrowym i jaką rolę przypisuje możliwości korzystania z internetu.

JA W ŚWIECIE CYFROWYM / 30 MINUT

ĆWICZENIE NR 1. JAK KORZYSTAM Z INTERNETU?

Uczniowie oglądają fragment filmu, w którym bohaterowie odpowiadają na pytanie: *Z jakich aplikacji najczęściej korzystam w internecie?*

Po obejrzeniu filmu prowadzący prosi uczniów o podzielenie się swoimi refleksjami: *Z jakich aplikacji Wy najczęściej korzystacie? Które z nich najbardziej spełniają Wasze oczekiwania i dlaczego?*

Następnie zaprasza uczestników do udziału w ćwiczeniu.

Rozdaje uczestnikom 3 karteczki samoprzylepne różnego koloru i prosi ich, by na kartce pierwszego koloru napisali swoje imię. Następnie rysuje na plakacie/kartce flipchartowej histogram z podpisami TAK i NIE i zadaje pytanie: *Kto ma profil na FB?* Prosi, aby ci, którzy mają profil, nakleili kartkę nad TAK (kartki od podstawy do góry tworzą słupek histogramu). Ci, którzy nie mają, przyklejają kartki nad NIE. Gotowy plakat z histogramem odwieszamy na bok. Powtarzamy czynność z pytaniem: *Kto prowadzi blog/videoblog?* oraz *Kto korzysta ze Snapchata?*

(Opcjonalnie): jeśli uczniowie mają możliwość skorzystania z tabletów, głosowanie można przeprowadzić korzystając z aplikacji typu Kahoot albo Mentimeter.

Prowadzący prowadzi dyskusję na temat wyników histogramów, rozmawiając o różnicach w wykorzystaniu poszczególnych narzędzi internetowych i powodach korzystania/niekorzystania.

Wskazówki dla prowadzącego

- Atrakcyjność przebiegu lekcji można podnieść np. poprzez graficzną prezentację wyników, dokonywaną na bieżąco, ale w przypadku jednego prowadzącego będzie to trudne do zrealizowania. Alternatywną formą, w zależności od tempa pracy grupy, może być szeregowanie (tworzenie rodzaju rankingu) preferowanych aktywności, poprzez użycie do tego celu narysowanego na tablicy podium, na którym uczestnicy umieszczaliby (albo pisząc, albo przyklejając karteczki) swoje najważniejsze wybory dotyczące aktywności internetowych.
- Pilotaż ewaluacyjny wskazuje, że najczęściej wybierane przez młodzież aplikacje to serwisy społecznościowe, np. Facebook, Snapchat oraz platformy wymiany treści, głównie YouTube, ale ćwiczenie można zmodyfikować poprzez dodanie aplikacji, o które proszą uczniowie (np. Instagram, TikTok, WhatsApp, Messenger). Uczniowie mogą też dopisać swoje aplikacje w trakcie realizacji ćwiczenia.
- Aby usprawnić tempo pracy na lekcji, plakat do histogramu można przygotować wcześniej, a dyskusję poprowadzić po każdym głosowaniu.

ĆWICZENIE NR 2. GDYBYŚ OD JUTRA...

W kolejnej części lekcji prowadzący wyświetla fragment filmu, w którym bohaterowie odpowiadają na pytanie: Co najczęściej robisz w sieci? Po obejrzeniu filmu prowadzący prosi uczniów o informację, jakie jeszcze, niewymienione przez bohaterów filmu aktywności, podejmują w sieci.

Następnie prosi uczestników, aby wypisali na kartkach 3 aktywności w internecie, które lubią najbardziej. Później ich zadaniem jest odpowiedź na pytanie:

Gdybyś od jutra mógł/mogła używać internetu tylko do jednej aktywności, co by to było?

(pytanie powinno być zapisane na tablicy lub wyświetlone na ekranie prezentacji).

Uczniowie mają kilka minut na zastanowienie, następnie dzielą się swoimi refleksjami.

Wskazówki dla prowadzącego

- W tym ćwiczeniu, tak jak w poprzednim, można stworzyć ranking preferowanych aktywności uczniów (np. poprzez użycie narysowanego na tablicy podium lub skorzystanie z zaproponowanych wcześniej aplikacji do głosowania).
- Uczniowie mogą na temat wybranych przez siebie aktywności porozmawiać w parach, a później przedstawić swoje spostrzeżenia na forum.
- Ćwiczenie można zmodyfikować, wprowadzając element zabawy, np. zmodyfikowaną wersję gry „Kto tak jak ja...”: Jeden uczeń stoi na środku, a pozostali siedzą w kręgu na krzesłach. Uczeń stojący pyta: „Kto, tak jak ja, używa internetu do... (i tutaj podaje swoje zastosowanie, np. „komunikowania się z przyjaciółmi?”). Uczniowie, którzy odpowiadają na to pytanie twierdząco, muszą zmienić miejsce. Osoba pytająca także stara się zająć jakieś miejsce. Kto zostanie bez krzesła, staje na środku i znowu zadaje pytanie: „Kto, tak jak ja, używa internetu do...”

ĆWICZENIE NR 3. ŚWIAT BEZ INTERNETU?

Prowadzący prezentuje fragment filmu, w którym bohaterowie odpowiadają na pytanie: Jak wyobrażasz sobie świat bez internetu?

Następnie prosi uczniów, aby podzielili się swoimi refleksjami na temat tego, co według nich zyskałby, a co stracił świat bez internetu.

Wskazówki dla prowadzącego

- Ćwiczenie to można przeprowadzić w grupach. Po zakończeniu dyskusji każda grupa dzieli się refleksjami na temat życia w świecie bez internetu.
- Uczniom można zaproponować realizację tego ćwiczenia w zupełnie innej formule, np. przygotowanie w małych grupach pantomimy lub scenki pt. „Świat bez internetu”.

PODSUMOWANIE / 10 MINUT

Konkluzje:

- jesteśmy różni i również różnie korzystamy z internetu;
- internet jest narzędziem służącym do osiągnięcia różnych celów;
- dysponujemy narzędziem, którego warto używać rozważnie i świadomie.

Na zakończenie prowadzący wprowadza krótko uczniów w tematykę całego programu profilaktycznego, informując ich, że na kolejnych lekcjach będziemy zastanawiać się nad tym, co może im pomóc w byciu świadomym i rozsądnym użytkownikiem sieci.

Literatura

Diagnoza społeczna, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2015). *Diagnoza społeczna*. www.diagnoza.com [09.04.2017].

Źródła wiedzy dla prowadzącego

Z uwagi na rozgrzewkowy charakter lekcji dodatkowa literatura nie jest wymagana.